

Handläggare
Henrik Nerlund
Telefon: 0850829767**Till**
Stadsbyggnadskontoret

Saima 1 m.fl., förslag till detaljplan, 2018-13869

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet tillstyrker förslag till detaljplan med erinran om minskad exploateringsgrad för bl.a. större förskolegårdar samt att ingreppen i naturmarken mildras runt Husbyplatån.

Anmälde ledamot M Lönnroth särskilt yttrande enligt bilaga.

Ärendet

Föreliggande ärende innebär att stadsdelarna Akalla och Husby kompletteras med ny bebyggelse längs med Finlandsgatan och Norgegatan och att dessa byggs om från funktionsseparerade matargator till samlande stadsstråk. Planförslaget omfattar 1780 nya bostäder, bottenvåningslokaler, en skola, flera förskolor och nya arbetsplatser. Tillskottet av bebyggelse är det största sedan de befintliga stadsdelarna uppfördes under slutet av 1970-talet. I den gällande översiktsplanen från 2018 pekas området ut som ett s.k. urbant stråk. Detta innebär att överbreda gator med sidoområden ska omvandlas till levande stadsmiljöer som kopplar samman befintliga stadsdelar. I det aktuella fallet innebär detta att Hanstavägen från Kista centrum ska byggas om och tillsammans med Finlandsgatan utgöra en lång parallell gatumiljö till det befintliga gångservicestråket som löper mellan centrumläggningarna inom Norra Järva. Principerna för den nya gatumiljön slogs fast inom det föregående planarbetet för området Odde och innebär en jämn höjdskala, fasadindelning efter trapphus, en sammanhållen färgskala utifrån stadens historiska palett och en markerad sockelvåning med styrande bestämmelser för lokaler.

Det aktuella planförslaget innebär att ett flertal nya typologier läggs till de befintliga stadsdelarna, som i dagsläget framförallt består av skiv- och punkthus. I Akalla finns dessutom ett intressant bestånd av radhus som tar ner den annars genomgående höga skalan. De föreslagna bostadskvarteren består av halvöppna kvartersformer (B, C, D, E, J, K), slutna kvarter (G, H) samt varierade punkthus (F, I, L). Som en del av stadsutvecklingen föreslås nya offentliga parker

vid Sveaborgsbacken, vid korsningen av Finlandsgatan och Nystadsgatan samt mellan kvarteren E och G. Tillkommande uteytor för förskolor är genomgående små (4-11 kvm/barn). Generellt sympatiserar rådet med förslagets grundsats att omvandla trafikytor till nya stadstråk och anser liksom vid planerna för närliggande Odde att mycket är vunnet på att planera i ett större sammanhang och lägga till nya strukturer snarare än punktvis förtätning. Liksom i Odde har goda principer tagits fram för stadsrummens sektioner, arkitekturens variation, fondmotiv och sammanhållande socklar och takfot. Rådet anser att generalitet i bottenvåningarna är av högsta vikt och ser därför utökad bjälklagshöjd som en viktig faktor för att uppnå möjliga lokaler alternativt bostäder utan insynsproblematik. Rådet anser vidare att färgsättningen bör bearbetas och istället för innerstaden ta Akallas genomtänkta kulörschema som utgångspunkt. Kulörschemat utarbetades 1971 av Skönhetsrådets konstnårsrepresentant Staffan Hallström. Detta är viktigt av två skäl, dels för att mildra typologimöten och dels för att bygga vidare på den befintliga byggnadskulturen. Rådet uppskattar att inga avvikande högdelar eller omotiverade märkesbyggnader föreslås utan att den befintliga höjdsättningen i huvudsak respekteras.

Skönhetsrådet har två övergripande invändningar. Den första gäller förslagets inplacering i naturen. I områdets östra del ger kvarteren G, H, K och L sammantaget en massiv bebyggelse som på ett olyckligt sätt skymmer Husbyplatån från den lägre liggande dalgången. Rådet anser att detta skulle kunna mildras om bebyggelsen längs branten utfördes i punkthusform, likt kvarter I mot Norgegatan. I släppen mellan husen skulle då platån framträda samtidigt som mer grönska skulle förbinda de olika nivåerna. Denna åtgärd innebär också ett förtydligande av planstrukturen med sammanhållen punkthustypologi runt höjden. De båda slutna kvarteren skulle vinna på att omdisponeras så att mer parkmark kan erhållas runt fornlämningen. En allmän reduktion av antalet tillkommande typologier skulle enligt rådets mening förbättra förslaget och få det att harmoniera bättre med den befintliga bebyggelsen.

Den andra invändningen gäller exploateringsgraden. Rådet förstår önskan att skapa en tät gatumiljö, men anser, liksom i yttrandet över Odde, att stadsmiljön har att vinna på generell lägre våningsantal. Med sänkta höjder kommer gatumiljön att bli ljusare och mer inbjudande för det tilltänkta gatulivet. Den tilltagna exploateringsgraden skapar också oacceptabelt små förskolegårdar.

I en tidigare inte anspråktagen ytterstadsmiljö som den befintliga kan inte mindre gårdar än 20 kvm per barn accepteras.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

10535 Stockholm
Telefon 0850829767
Växel 08-50829000
henrik.nerlund@stockholm.se
stockholm.se/skonhetsradet

Bilaga till yttrande SR 2020/269

Anmälde ledamot M Lönnroth särskilt yttrande enligt följande.

”Jag ställer mig bakom kansliets förslag men skulle ha föredragit följande mera tydliga skrivningar. Rådet *tillstyrker* förslaget till detaljplan utom för områdena G, H, K, L *under förutsättning* att ytorna för förskolor och skola ökas markant. Rådet *avstyrker* förslaget till detaljplan för områdena G, H, K, L eftersom ingreppen i naturen är för stora och exploateringen för massiv.”

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2020-11-02
Inga Margareta,Varg	2020-11-02